

اجتهاد

نومرو : ۱۰۲

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلی ، دائره اجتهاد

تله فون نومروسی : ۸۶۵

“ Idjtihad ” Constantinople

بشنجی سنه

حربت فکریه یه خادم
هر هفته چیقار اجتماعی ، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الهمامی صفا

۱۷ نیسان ۱۳۳۰

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین : ۵۰ غروش

ممالک اجنبیه ایچین ۱۵۰ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

ازاله ایده جک اودر . بیر باطمان [*] ی بیک علنی ای ایدن
بیر اکیسیره پرهیز ایتمه .

می کرچه حرامست ولی تا که خورد
وانگاه چه مقدار خورد با که خورد
وانگاه که این چهار شرط آمد جمع
پس می بجز از مردم دانا که خورد .

واقعا شراب حرام در فقط ایچیلدی یکی وقتیه ایچنه و ایچینان . مقداره
کنندیسینه برابر ایچیلنه نظرأ حرام در . بورورت شرطه دقت
اولوندقدن صوکره شرابی حکیم آدملر ایچمنده کیم ایچر ؟

من باده بجمام یکمن خواهم کرد
خودرا بدو جام می غنی خواهم کرد
اول سه طلاق عقل و دین خواهم داد
پس دختر زرزا بزنی خواهم کرد .

بن بیر باطمانلق ، قدحه شراب دولدوراجغم . اولاً ،
عقل و دینی طلاق ثلاثه ایله بوشایاجغم ، صوکره
اوزوم قیزی [*] ایله نهوله نه جگم .

من میخورم و هر که چو من اهل بود
می خوردن اونزد خدا سهل بود
می خوردن من حق ازازل میدانست
گر می نه خورم علم خدا جهل بود

بن شراب ایچیره و بنم کیمی هر اهل اولان کیمسه نیک
شراب ایچمه بی اللهک نظرنده اهمیتدن عاری در . بنم شراب
ایچمه جگمی الله علم ازلیسی ایله بیله بی شیمدی ایچمه یه جک
اولسه اللهک علمی جهل اولور .

میخواره اکر غنی بود عور شود
وز عربده اش جهان پراز شور شود
در حقه لعل از آن زمرد ریزم
تا دیده افعی غم کور شود .

اگر شراب ایچن زنکین ایسه کوتو اولور اونک
عربده سندن جهان شرو شور ایریشیر . قیرمزی حقه یه او

[*] (ایران) ده بیر باطمان تقریباً بیر بوچوق کیلوق
بیر وزن در . بزده کی کیمی آلتی قیه دکلدنر .

[*] [دخترز ، بنت العنب ، شرابک اسملرندن در . بزده
شیمدی « اوزوم قیزی » دیمیه باشلا رسه ق بیر کون کلیر
دخترز تعیری قادار مأنوس ومستعمل اولایلیر .

زمرد [1] دن دو کهرم تا که غمکم ییلانک کوزی کور اولسون .
نابرده بصبح در طلب شامی چند
ننهاده زخویشتن برون کامی چند
در کسوت خاص آمده از عامی چند
بدنام کسندئه نکو نامی چند .

بیرقاج کیجه حقیقت تحریسیله مشغول اولاراق صباحلاماش
و نفسنک خارجه بیرقاج آدم اصلاً آتماش اولان عوامه منسوب
بیرقاج کیمسه خواص کسوه سنه بورونهرک بعض نیک ناملری
بدنام ایتشدنرلر ، [2]

وقتی که طلوع صبح ازرق باشد
باید بکفت جام مروق باشد
کویند که حق تلخ بود در افواه
باید که باین دلیل می حق باشد .

سحر وقتی الکنده جام صاف بولونماق لازم در . حق ،
آغزدرده آچی اولور [3] دبرلر بودلیل ایله بی حق اولماق کرک در .

چیراق

حکایه

[قیریق حیاتلر] مؤلف محترمنه

او هر کون صباحدن آقشامه قدر بو قولتو قچی دکاتی
بکله مکه محکوم ایدی . روح معصومی بر اختیار بکچی
روحنه تمثیل ایتشدی . بونک ایچون ده طقوزیا شلرنده
اولدیغی حالده بوچو جقده سونوک ، طورغون کوزلریله
یورغون بر اختیار حالی واردی . اوسته سی اونی دکانده
بیراقیر ، کندیمی بیتیشیک قهوه ده اقمشامه قدر طاوولا ،
اسقامیل اویناردی . بو دکانی طولدوران اشیا ایچنده
اوده جامدبر شی کبی حسسزحرکتسز اویله طورردی :
بر طرفده اوست اوسته ییغلمش اسکی قولتوقلر ، قنایلر ،
کوشه منددرلی ، عادیلکی اورتولمک ایچون بویانمش

[1] زمرددن مرادی یا اسراز [بنک = خشیشی]
درکه زمرد کیمی یشیل بیررنکده در . یاخود ییلانه زمرد
کوسته ریلنجه کوزی کور اولور وانسانه آرتیق بیرضرر وبره ضر
بیر حاله کلیر « اعتقادینه تلمیح در . قیرمزی حقه دن مرادی
قیرمزی شراب در . لریشیک تأثیرات فیزیولوژیایی سی دوشو-
نولورسه بورباعیده کی جمعیت افکار ومعانی داها زیاده تقدیر
اولونور .

[2] صوفیون مذهبنه تعریض وافتراده بولونان بعض خام
ارواح منلاره تلمیح ایدیور .

[3] « الحق مراد » یعنی حق آچی در حکمنه تلمیح در .

--- اوسته يي چاغيره يمى ؟
سائقه تجسسله استنطاقده بك ايلرى كيتمش اولوق
واهمه سى بوسفرده نى محجوب ايندى .
--- يوق اولاد ، ديدم ، شيميدلك برشى آلاچق
دكلم ؛ بشقه بروقت اوغرام .

او بويله هيچ برشى المقسزين اورطه لنى تفتيش ايدوب
كيدن مشتريله آليشيق اولديغى كوسترر بر قيدسز لقله
اسكى حصير صنداليه سنه او طوردى . بن ده ا چيقمان
او ، كوزلر نى قاپامشدى .

ديمك اوهر زمان بويله ايدى . بتون چوجق لگولر ،
اوينار ، قوشار لركن او ، برما كنه حسسز ليكيه ، ديمك
بويله او يور كى طور مقدن اوصا نميوردى . فقط بوكا
آليشمق ، بو حاله كله بيلمك ايچون اونه اليم محروميتره
قاتلانمايلى !

آرتق بن كندى حيايمه بو چوجق حيات آلامى ده
علاوه ايتشدم . واوفى سونامبول كى بويله اويانقكن
اويويور كوردكجه بن ده صيقيتيلي بر رؤيادن اوياناميور
كى اوليوردم .

بركون النده كى قورشون قلميله او كنده كى دفتره بر
شيرل يازديغى كوردم . مراقم بتون بتون آرتدى . ديمك
شيمدى حياتى اوزون بر اويقويه تمثل ايدن شو اتمودج
انسانيت وقتيله اوقويوب يازمه يي ده او كره نمشدى . دفتره
نه يازديغى كورمك مراقنه غلبه ايدمدم . دكانه كيردم .
چوجق ينه اوچالا كى ايله اوسته سنى چاغيرمه طاوراندى
وبوسفر كنديسنى سربست بير اقدم . دفترده چوجقك
سننه كوره دوزكون بر يازى ايله يازيلش بر قاره لامة
واردى . او قودم ، كاشكى او قوماسه ايدم : « بن بابامى سورم ،
سوزندن طيشارى چيقمام ، اكر چيقارسه م اوده نى
كزمكه كوتورمز . » بوسوزلر سطر سطر تكرر ايدوب
كيد ييوردى . شهبه سز باباسنك وقتيله كنديسنه يازديريغى
برقاره لامة يي بوياوروجق شيمدى تكرر ايتمكده بر
ذوق بوليوردى . بو صورته خيالا يينه او حياتى ياشايوردى .
ديمك كوچوك برمكتيك كزیده شا كر دلرندن برى ايدى .
عجبا نصل مشوم بر تصادف بومينى مينى ذكاي مشيمه

ماصلر ، صنداليه لر ، دمير قاريولالر ؛ او بر طرفده بو
عادى شيرك رنگ سفالته قارشى روزن غرور اصالتى
مخافظه ايدن آغير ايك پردلر رنگين قاشلر ، رنگين
طاقلر . . بر دست صنعتك اوزنه بزده ايشلديكى جويز
بر دولاب ، ماون بر نه نازه رك ياننده عادى چامدن
آشى بوياسيله بر يك ماصه سى ، بونلرك اوستنده
ينه كوچوك ماصلر ، سيفاره اسكمله لرى ، اورطه يرده
اسكى وتوزلى بر ماصه يه متكى وبوتوزلى اشيايه نكه بان
طبق اونلر كى صلوق وتوزلى بر چوجق !

هيچ بر امل اشترانك سوقنه تابع اولديغ حاله
ينه بركون اورايه كيردم . چونكه هركون كچركن بو چوجق
يالكر لقله جان صيقتيسندن بر نوم صنعى يه ترك نفس ايدر
بر حاله كوردكجه اچمده كيتدكجه جوابسر قالمقندن
صيقيلان بر سؤالك ابرام واصرار نى طوياردم . اورايه
كيردم : بـ بللى هر مشترى كلكجه او بويله يردن
فيرا يوردى . بردن چوجقك كوزلرنده بر اثر حيات
طوغدى . هر برى بر شكل استفهام آلاز اوزون
كيريكار نى بكا چويردى . نه كوزل كوزلرى ، نه قدر
نجيب بر سيماسى واردى ! باشنده كى قالمسز وبوسكولسز
فسنه ، صيرتنده كى بيرتيق جا كتنه ، باچارى صوكره دن
كسي ليورمش بول پانطالونه رعمأ بو چوجق هر عالميه
مدار سعادت اوله بيله جك بر سيماسى اصالتى حائزدى .
وشو قولتوچقى مغازه سنده ، توزلر آلتنده ينه ادعاى
ممتازيت ايدن بعض اشياى نادره ونفيسه كى اونده ده
حياتك هر قهرينه رعمأ سيلنمه ين بر انطباع اصالت واردى .
آكلامق ايچون صوردم :

--- باباك زرده چوجق ؟

--- اوسته قهوه ده ، خير ويه يمى ؟

--- اوسنك باباك دكلى ؟

--- خير ، اوسته مدر . . بابام كچن سنه تولدى ،

--- آنهك ، صاغمى ؟

چوجق ايرى كوزلر نى يره اينديردى . هر نه دنسه
بوسؤالم اوني بر از صيقه شدى . اوفاق بروقه يي متعاقب
كوزلر نى قالديره رق تكرر ايندى :

اوپه لرك آغوش محرميته آتلق احتیاجی حاصل ایدرکن هر کیشمده قیسه جا کتک طار حدودی ایچنده دها زیاده بوزیلوب او فالغه چالیشه رق تتره دیکنی کوردکجه او چوجق ایچون قلمده ینه بابا قلینک آغلادینی طویاردم .
 آنا بابا قلینک حرارت مشفقه سندن ؛ صوبا ، مانغال حرارت سندن محروم اولان بو چوجق غدای طبیع مزک جکر لر مزه و یردیکنی کوموردن ده پک آز نصیبه دارایدی :
 اونو بر قاچ صباح اتمک ، یالکنز اتمک یرکن کوردم .
 دیمک بویومکه محتاج اولان بو وجودک غدای یومیسی ، نصیبه حیاتی یوان اتمکی او آشکار بر ایستکسز لکسه ،
 دائماً بشقه شیر بکله یین زواللی معدده سنک عصبانی دیکه میهرک یردی . هله بر کون - اونو هیچ اونوتامام -
 اوسته سی آشچی دکانندن کتیرتدیکی بر طباق یمکی یرکن او ، بو طباقدن ط-اغیلان بوتون دو مانلری جکر لرینه جکر کی صولویه رق آن بان اکسیلن یمکه باقیوردی .
 بر آچ حیوان قدر اولسون احساس موجودیت ایده مه یین بو طالعسز یاورونک جمله عصبیه مه ووردینی ضربه لره ارتق تحمل ایده میه جک ایدم . ایچمدن کلن بر عصیان ایله بوایشه مداخله اتمک ، وظیفه اولمدینی حالدیه بو بد بختک حیات خصوصیه سنه قاریشماق ایسته یوردم . اونو لیلی بر مکتبه ویره بیلیمکده کی ذوق وجدانی یوره کیمه خلجا -
 بخش اولیوردی . او کونی بوملاحظه لره دکانک او کندن جکر کن اونو صوغوقدن شیشوب موراران قوللری آره سنده باشنی ماصایه طیامش ، ایچین ایچین آغلار کی بروضعیتده کوردم . نه ییا جغمی پکده قرارلاشیدیره میهرق طورمش اوکا باقیوردم . برسس بی او یاندیردی :

— پک ظالمشکسز ، بک افندی !

باقدم : دائره نک امامی احمد افندی کیفلی کیفلی

گولیور .

— شو چوجغک حالی بکا براز طوقوندی ؟ ..

دوشونمکه واردم . پکمی اوشومش عجبا .. آغلایورمی ؟

دیدم . بجه دگمیه جک بر شیشه مشغول اولدیغمی

افهام ایدر بر قیدسز لقله جواب ویردی :

— او اوللری هر کون آغلاردی .. صوکره

فیضدن آیرمشدی ؟ هانچی انصافسزال شونهال معرفتی یرندن قویاروب بویله بر شوره زاره آتمشدی ؟ بن بونلری دوشونورکن اوسته سی ده کادمی .

نصل آ کلالتایم ؟ هانیا بعض آدملر واردرکه اونلری اینک کوروشده سنه لره جده تدقیق ایتمش قدر طانبر ، قاچینله جق ، چکینله جک کیمسه لردن اولدیغمی حس ایدرسکزده ینه آره کزده بر مناسبت تأسیسنه مانع اول-
 مازسکر . او بر غیای وجودکی یا قلاشانلرک باشنی دوندورر وسقوط محق قدر . ایشته بوبویله بر آدم ایدی . باقدم :
 بولانیق کوزلری ، تراشیده بوروشوق چهره سی قرق بش یا شلرنده اختیارلامش بر سفیه عاند کیرلی بر ماضی افشا ایدیوردی .

شیمدی مغازه یی خنج خنج طولدوران مستعمل اشیایه لاقید بر نظرکز دیریور و اونلره بر قیمت تقدیر ایتمکدن زیاده وقتیه نصل بروسع معیشتک وعدایتدیکی املرله آلدینی حالدیه صوکره هر برینک نصل آجی مجبور-
 یترله صایتلیدیغمی دوشونمکه مشغول اولیوردم . نهایت بعض اشیانک فیاتلری صورتدم . اونک قالین سسنده ، قیسه جمله لرنده بر قوه اقاغیه واردی . بورادن برشی آلمان چیقمق بر تهتمش کی بی دوشوندوریوردی . نهایت بشقه بر زمان اوغرایه جغنی وعد ایدن بر مشتری جزیه وضعیله چیقدم . اونم کلیشمیدن نه قدر آزمون کوروندیسه شو چیقیمشمدن ده او قدر آز منفعل اولدی . آرتق بو صحیفه یی بوراده قاپامق ایسته یوردم . حیانک لدنیاتنده کوزلری چورته جک نه چیرکین فجایع واردر ! کیم بیلیر شوقروکیسنی کوردیکم مسئله حیاتیده نه قاریشیق معمالر کیزلیوردی . بونلری استکنه ایتمه مک اولاد دیکیدر ؛ هم تداوی ایده میه جک اولدقدن صوکره مرضی تشخیص ایتمکدن نه چیقار ؛ یورودم ومعند بر تعامی ایله بو صحنه نک ایچ یوزنی کورمه مکه قرار ویردم .

تشرین اول نهایتلیدی . صوکره بهارک بر زماندنبری دوام ایدن مساعد کونلری بردنبره دیکشمش ، هو الرنارین وجودلره قارشنی بروضع تهدیدکار آتمشدی . صولی قاری آندیران سرت ، صوغوق بر یاغور هر کسده ایلیق

آیشدی . یالکزلقدن برآزده آبداللاشدی .. آرتق
آغلامیور ..

بونی او قدر ساده و طبیعی بولیوردی که مسئله‌نی
ذهنمده پک بیومش اولمق وهمیله شو ضعیف قلبمدن
اوتاندم . خواجه تام آریله جنی صرهدده محرمانه علاوه ایتدی :
— آناسی قوجه‌یه وارمق ایون بونی باشندن
آتدی ؛ ادبیزک برینه واردی . یارین اوده اونی باشندن
آته‌جق ، بللی بر شی ... فقط بو آبداله باقک، بوراده
بوغازطوقلغنه ... اوپله‌یا، آیده اوتوز غروش نه‌در؛ اونک
یمش پاره‌سی . او یمش پاره‌سنی ینه آناسی ایچون
بیریکدیریور ... باقیلیرسه خیرلی بر اولاد اولاجق اما
قدرنی بیلن یوق .

امام افندی‌نک بو حقایقه قارشى کوستردیکی قیدسزلغه
حیرت ایتدم . دیمک شاعرلر کی قابلیت تأثری زیاده
اولانلره فکراً مریض و معلول نظرلیه باقان فلسفه
طرفدارلرینک حق واردی . دیمک حقیقتده تأثری موجب
بر حال یوقدی . او استعداد تأثر یعنی اومعلولیت بزده ،
بزم کندی دماغمزده ایدی . شونظربه‌نک قلبمه ویردیکی
حسز لکله اورادن آریلدم . کندی کندمه :

— طوغرو ، دییوردم ، بوفجیه‌لره مشبوع اولان
حیاته آیشمقدن باشقه یاشامق ایچون چاره وارمیدر ؟
بوصورتله کونلر ، هفته‌لر کچدی . سنه‌لرجه بو بکا
بویله دوام ایده‌جک کی کورونیور وسنه‌لرجه انکین
دکزلری قطع ایدن یولجی کی بونهایتسز لکدن بوغو -
لیوردم . صوکره شو ارتجاع حسینک فکراً بی
سوروکاه‌دیکی محیط لوٹ ایچندن صیریلهرق طبیعتک ملاذ
عدمتنه التجا ایدیور و جگرلر مه تمیز برهوا وعد ایدن
قیرلره طوغرو اوزالیوردم .

غریب بر تصادف بوییه‌سک صوکره صحنه‌سنی‌ده بکا
کوستردی . قیشک طادسز ، باردا ، قاره کونلرندن
بریدی . آغاچلرده تک توك خزاندن بقیه قالان ٹولو
یاپراقلر - صوکره دملرنده ینه‌حیاته مربوطیتلرینی کوسترن
بتون قادینلر کی - روز کارک خشین نچهلرنده خیرپالا -
ندقلری حالده ینه یرلرنده قالمقده اصرار ایدرکن اوتده

ینه اوضرب دست قهار ایله قوپارلمش ارقداش‌لری -
واله ، متردد - اینه‌رک چیقهرق ، دونه‌رک برسقوط خاسرله
چامورلره سرپیلیوردی .

برقادین ... دردی ، پریشان ، پژمرده برقادین پینه
صارلمش برییلانله جنسکشیر کی دردیه اوغراشه‌رق بتون
قیود اجتماعیه‌نی چیکنه‌تن بریأس عمیق ایله دیوانه کی کندی
کندینه سوبلنهرک آچیق صاچیق بولده کیدیوردی . صوغوق
روز کارک کتیردیکی قارلی یاغموور اونک حمالی جبهه‌سنه بر
شفا اولماسه‌یدی مطلقاجارینی - چارشافنی - بویله مهم‌لانه
هوانک هوس بیقرارینه ترک ایتیه جکدی . مراق ایتدم ،
دوشونمیه‌رک آدیلمی آدیلمرینه اویدوردم . برشیلر
میرلدانیور چهره‌سی مقهور برغوغانک اثرشدت وانتقامنی
طاشیوردی . کیتدی کیتدی . تام قولتو فحی دکانی اوکنده
طوردی ... ذهنمدن برشمشک کچدی . امام افندی‌نک
قولانمه فیصلدار کی سوبلیدیکی سوزلری خاطرلادم .
قادین طوردی ؛ خائف ، متردد برنظرله اطرافه باقیندی .
چوجق اوصرهدده طالغین بر نظرله سواقغه باقیوردی .
فقط قادینی کورمدی . قادین آتیدی . انجق برانا قلبنک
طویه‌بیله جکی بر هیجانله چوجنی باغری‌سنه باصدی .
صیقدی ، اوپدی ، اوپدی ، کوز یاشلرینه بوغهرق اونی
اوقدر اوپدی که چوجق نه‌یه اوغرا دیغنی بیله‌مه‌مشدی .
فقط آیلردنبری کورولمه‌مش بر چهره‌نک ایلاک انطباق
برودت و حیرتی کچدکدن صوکره آنا شفقته متحسر
بر اوکسوز مسرتیله اوده قادینه صاریلدی . قادین بردن
« آه ، دییوردی ، یزید قالتاق ! اوخایرسز هر یفه اویدم‌ده
اولادمی باشمدن آتدم ! » و چوجنک الندن طوتوب
چکیور ، سرعتله فرار ایتک ایسته‌یوردی . بن ارتق
بوصحنه‌نی یاقیندن کورمکدن احتراز ایتدم . چوجق کوز
یاشلری ایچنده :

— طور آننه ! بیریکمش پاره‌مزی آلام ، هم
اوسته‌یه خبر ویردم .

دییوردی . اوراده طورامادم . یورودم و سرعتله
اوزاقلاشدم .